

Nødvendighed. Jeg tror gerne, man kan spare sig den lange Tale i saa Henseende, thi for det første er jeg ikke med i den Betragtning, at man gennem Lovgivningen skal gribe ind i, hvad Folk maa spise og drikke. Der mener jeg, at man skal have sin personlige Frihed. For det andet mener jeg, at det er et meget vanskeligt Spørgsmaal, naar man overhovedet vil tale om Lüksus, at afgøre, hvad der er Lüksus. Lüksus er et meget bevægeligt Begreb. Det, der er Lüksus for den ene, kan være Nødvendighed for en anden og omvendt. For det tredje vil jeg sige, at naar man holder paa Toldbeskatningens nuværende Beløb og ikke vil gaa ind paa nogen Medsættelse uden en tilsvarende Forhøjelse, altsaa holder paa Kompensation fuldt ud, er det ikke de saakaldte Lüksusartikler, der fylde noget i Statskassen; det er, jeg vil ikke sige, udelukkende, men hovedsagenlig de almindelige Forbrugsartikler, der fylde Statskassen. Jeg vil i den Henseende gøre opmærksom paa, at naar de Herrer ville tage de 10 første Artikler blandt den nugældende Toldlovs Positioner, der som bekendt ere 271, og vil lægge dem sammen, saa give de omkring $\frac{1}{5}$ af hele det nuværende Toldbeløb. De øvrige 261 Positioner give neppe $\frac{1}{5}$ af det hele. Altsaa maa, jeg vil ikke sige en Toldreform, men en Toldlov, der gaar i Retning af at beholde de nuværende Toldindtægter for Statskassen, absolut komme til at hvile paa de almindelige Forbrugsartikler, og saa mener jeg, at det er den almindelige jævne Mand saa temmelig ligegyldigt af hvilken Somme, han skal tage Staten; enten det er af den ene eller af den anden Somme, kan være hip som hap for ham. Resultatet bliver jo ens. Derfor vil jeg sige, at disse Omlægninger fra den ene Forbrugsartikel til den anden ingen Interesse kunne have for mig og heller ingen Interesse kunne have for den almindelige Mand.

Saa faldt der i Gaar Udtalelser fra den ærede Finansminister om, at vi skulde se at gøre noget for at skaffe lønnende Arbejde for Smaafolk, og der faldt forskellige Udtalelser under Forhandlingerne i Gaar i lignende Retning. I Følge disse Bemærkninger skulde Beskyttelse være et saadant særligt godt Middel i Retning af at skaffe lønnet Arbejde for Smaafolk. Jeg er enig i de Betragtninger, der ere gjorte gældende navnlig af det ærede 6te Medlem for 1ste Kredts (Knudsen), nemlig deri, at Beskyttelsen ikke giver højere Arbejds løn og ikke hjælper Arbejderne til at saa bedre Vilkaar. Tværtimod, Beskyttelsen forbyrder Værdierne for Arbejderne og gør altsaa Afbræk i,

formindster snarere deres Indtægt end forøger den. Jeg veed ikke rettere, end at der i England f. Eks., hvor der omtrent er fuldstændig Frihandel, er de højeste Arbejdspriser i noget Land i Europa. Og paa den anden Side kan man henvide til, at Arbejdspriserne alle Steder, hvor man stærkt holder paa Beskyttelse, særlig i Tyskland, ere meget lave. Jeg tror i det hele taget, at Fabrikterne, Arbejdsgiverne, ikke spørge om, hvad de kunne give Arbejderne i Løn, men derimod om, hvad de nødvendigvis maa give Arbejderne i Løn. Jeg tror, at Arbejds lønnen vil rette sig efter Tilbudet af Arbejde, Konkurrencen om Arbejdet, og jeg tror ikke, at Varepriserne have nogen Indflydelse paa den Ting. — Men naar den ærede Minister og adskillige andre med ham i dette Ting have talt om, at det var om at gøre at skaffe lønnende Arbejde, saa siger jeg ja af mit ganste Hjerte. Jeg er med til, saa godt jeg kan, at skaffe lønnende Arbejde for de imaa i Samfundet, og jeg tror, at der er meget at gøre i saa Henseende. Jeg vil meget gerne være med til at gøre noget derfor, saa godt som jeg kan; men jeg tror ikke, at Vejen dertil er at forøge Beskyttelsen for Storindustrien. Jeg tror ikke, at den ærede Finansminister har Ret, naar han siger, at der ikke er synderligt mere at udrette ved Landbruget, men at der derimod er adskilligt mere at udrette med Hensyn til Industri og Haandværk. Jeg tror ikke, at det i det hele taget er heldigt at fremme den Bevægelse, der gaar i Retning af at drage Befolkningen fra Land til By, som vi have været Vidne til i en Række af Aar. Jeg tror snarere, det var heldigt, om vi gennem Lovgivningen sigtede paa at sætte en Stopper for denne Bevægelse og paa at faa Bevægelsen til at gaa i modsat Retning fra By til Land. Jeg er vis paa, at der kan udrettes saare meget for Landbruget, og at der er meget at gøre for at skaffe Arbejde for mange Mennesker ude paa Landet. — Jeg er sikker paa, at vi ikke have saa lidt at lære af Christian Reventlow og Andreas Peter Bernstorff og det forrige Aarhundredes store Mænd og Venner af Landboreformer. Vi have ikke saa lidt at lære af dem, og hvis vi ville gaa i deres Spor, skulde vi saa at se, at der er saare meget, vi kunne udrette til Gavn for Smaafolk paa Landet i Retning af at skaffe dem lønnende Arbejde ogsaa i Landbruget. Jeg skal ikke trætte Tinget med vidtløftige Udtalelser, men jeg skal nævne to Forhold, som jeg mener, der kunde være særlig Grund til at tage Sigte paa, naar Talen